

Obvestilo za javnost: Odprtje nove razstave, torek, 29. julij, ob 20. uri

Andrej Jemec
Geometrija in rokopis 1967–1983

29. 7.–2. 11. 2014

Razstava se osredotoča na obdobje od leta 1967 do leta 1983, in z zanimivimi in pomembnimi dopolnitvami kaže idejni kontekst, s pomočjo katerega lahko sledimo umetnikovem analitičnemu pristopu in odkrivanju tehnoloških značilnosti takrat še relativno nove grafične tehnike sitotiska. Na razstavi so predstavljene sočasne risbe, slike, mobilni objekti in kolaži; med grafikami pa tudi jedkanice in akvatinte. Dela razkrivajo umetnikovo raziskovalno vneto po obvladovanju posameznega izraznega medija in njihovem medsebojnem nadgrajevanju v premišljeno strukturirano in likovno izčiščeno celoto, ki je še posebno aktualna v današnjem času, polnem medijske raznovrstnosti, impulzivnih idej ter hipnih in začasnih rešitev.

Andrej Jemec je konec devetdesetih let daroval v stalno zbirko Mednarodnega grafičnega likovnega centra 68 sitotiskov, ki predstavljajo kratko, a sklenjeno serijo, nastalo v sedemdesetih letih. To je bilo obdobje umetnikovega izrazitega zanimanja za barvno abstrakcijo pod vplivom hard-edge slikarstva, kar je v grafiki lahko učinkovito in dosledno izpeljal ravno s tehniko sitotiska. Prav tej grafični seriji je bila leta 1996 v MGLC posvečena razstava, ki je dopolnila prikaz Jemčevega grafičnega ustvarjanja, potem ko so že bile predstavljene njegove zgodnejše grafike v tehniki globokega tiska.

Ponovni prikaz Jemčevih sitotiskov ponuja drugačen vpogled v zanimivo umetnikovo ustvarjalno obdobje od 1969 do 1983.

Zamisli in snovanje drugačnega odnosa do vsebinskih in likovnih problemov so se v opusu Andreja Jemca nakazali že leta 1967 v obsežni seriji dnevniških risb s črnim flomastrom, v katerih je avtor vneto beležil svoj vizualni razmislek in preišljeno snoval spremembe, ki jih je konec šestdesetih let udejanjil tako v slikah kot v grafikah. Konec šestdesetih let je bila namreč grafična tehnika sitotiska že dobro uveljavljena in hkrati najprimernejša za umetnikovo zaokroženo likovno izražanje. Prvi Jemčevi sitotiski so bili, podobno kot slike iz tistega časa, prepoznani kot novost, s katero se je Jemec odmaknil od poetičnega raziskovanja učinka oddaljene svetlobe in prostora v tehniki globokega tiska. Leta 1969 je Jemec predstavil svoje prve sitotiske na grafičnem bienalu v Ljubljani. Leto kasneje pa je bil povabljen v eksperimentalni paviljon 35. beneškega bienala, kjer se je začelo njegovo sodelovanje z grafičnim ateljejem Fiorenza Fallanija.

Posebno je bilo leto 1973, ko je začel delati prve mobilne objekte, ki so bili sestavljeni in jih je bilo možno sproti prilagajati, določati obliko ali globine posameznih ploskev. Le-te je v slikah in grafikah sestavljajal v mnogo barvnih variant.

Sredi sedemdesetih let je začel na drugačen način snovati tudi risbe. Če so risarski dnevniki konec šestdesetih let nastajali hitro in v obsežnih količinah, z dinamično in impulzivno risbo, so kasnejše risbe rezultat dolgotrajnega in preišljenega procesa, razkrivajo umetnikovo koncentracijo in razpoloženje. Z gostoto črt je odredjal meje posameznih ploskev, ki so postale geometrijsko pravilnejše.

Struktura in učinek črtne risbe sta konec sedemdesetih let nakazala na serijo kolažev, ki jih je delal iz papirja, kartona, blaga, platna in drugih materialov. Nekateri izmed kolažev so vplivali na slike, drugi na grafike, med katerimi pa je treba omeniti dve grafični mapi iz let 1979 in 1982, natisnjeni v grafičnem ateljeju za barvni sitotisk v Tübachu v Švici. Tudi ti sitotiski so rezultat sodelovanja z izkušenim tiskarskim mojstrom in izstopajo tako po likovni kot produkcijski kakovosti ter na pravi način sklenejo ustvarjalno obdobje, v katerem je umetnik stremel k likovni, tehnološki in izvedbeni popolnosti in zaključil raziskovanje geometričnega in ploskovnega umetniškega izraza.

Andrej Jemec – CV

Andrej Jemec (1934, Ljubljana) je slikarstvo študiral na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani (1953–58) pri prof. Mariju Preglju, Gabrijelu Stupici, grafiko pa pri prof. Riku Debenjaku in Božidarju Jakcu. Diplomiral je leta 1958 pri prof. Gabrijelu Stupici. S štipendijo Prešernovega sklada se je študijsko izpopolnjeval v Parizu (1963–64) v ateljeju J. Friedlanderja in v Londonu. Najprej je učil na osnovni šoli v Šentvidu pri Ljubljani, nato pa delal kot svobodni umetnik od leta 1962 do 1973. Istega leta je opravil docenturo in začel poučevati na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, od 1984 dalje kot redni profesor za risanje in slikanje na dodiplomskem in podiplomskem študiju do upokojitve leta 1999. Veliko je razstavljal, med drugim dvakrat na beneškem bienalu (1970, 1972), dvakrat na bienalu v Sao Paulu (1971, 1977), na mednarodnih grafičnih bienalih v Ljubljani od leta 1963 do 1999, itn. Za svoje delo je prejel številne nagrade: Grand Prix International na 4. Grafičnem bienalu v Tokiu (1964), Jakopičevo nagrado v Ljubljani (1975), 1. premijo na 11. mednarodnem grafičnem bienalu v Ljubljani (1975). Leta 1994 je prejel Prešernovo nagrado za življenjsko delo. Leta 1995 je bil izvoljen v Slovensko akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani kot izredni, leta 2001 pa kot redni član. Leta 2005 je prejel avstrijski častni križ za znanost in umetnost, leta 2010 pa avstrijski častni križ za znanost in umetnost prvega reda.

Andrej Jemec živi in dela v Ljubljani in v Zabreznici na Gorenjskem.

Razstava je posvečena **spominu** na Zorana Kržišnika in Fiorenza Fallanija.

Ob razstavi je izšel **katalog** na 32 straneh, v slovenskem in angleškem jeziku, z barvnimi ilustracijami in spremnim besedilom kustosa Božidarja Zrinskega.

Kustos razstave: Božidar Zrinski, tel. 01 2413 804, bozidar.zrinski@mglc-lj.si

Več o avtorju tudi na spletni strani www.andrejjemec.net.

V **spremljevalnem programu** razstave bodo organizirana vodstva v slovenskem in angleškem jeziku, predavanja, pogovor z avtorjem ter številne delavnice in aktivnosti za otroke, najstnike, šolarje, študente, pripadnike tretjega življenjskega obdobja in senzorno ovirane osebe.

INFO

Razstava je na ogled do 21. 11. 2014 od torika do nedelje, od 10. do 18. ure. Naslov: Mednarodni grafični likovni center, Grad Tivoli, Pod turnom 3, Ljubljana; t. 01 2413 800, info@mglc-lj.si, www.mglc-lj.si, www.facebook.com/mglc.ljubljana

S podporo: Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Mestna občina Ljubljana

*

Podnapisi k slikam:

(levo) **Črni kvadrat**, 1976, sitotisk

(v sredini) **Univerzalna kompozicija – varianta I**, 1973, sitotisk

(desno) **Risba III**, 1967, flomaster